

Дослідження абсолютної та умовної збіжності знакопозитивних рядів

Приклади

1. Дослідити на абсолютну і умовну збіжність ряд

$$1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{(-1)^{n+1}}{n} + \dots$$

Перевіримо виконання умов ознаки Лейбніца.

$$1) \quad 1 > \frac{1}{2} > \frac{1}{3} > \dots > \frac{1}{n} > \frac{1}{n+1} > \dots ; \quad 2) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0,$$

тобто обидві умови виконано, отже, ряд збіжний. Складемо ряд з модулів членів даного ряду:

$$1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} + \dots$$

А це гармонічний ряд, який є розбіжним (п. 1.5). Таким чином, наш ряд збігається умовно.

2. Дослідити на абсолютну і умовну збіжність ряд

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(n+1)!} = 1 - \frac{1}{2!} + \frac{1}{3!} - \frac{1}{4!} + \dots$$

$$\text{Оскільки } 1 > \frac{1}{2!} > \frac{1}{3!} > \dots \quad \text{і} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(n+1)!} = 0,$$

то умови ознаки Лейбніца виконано, і ряд збіжний. Складемо ряд з абсолютних величин членів нашого ряду:

$$1 + \frac{1}{2!} + \frac{1}{3!} + \dots + \frac{1}{(n+1)!} + \dots$$

За ознакою Даламбера легко довести, що цей ряд збіжний (зробіть самостійно). Отже наш ряд збігається абсолютно.

3. Дослідити на збіжність ряд

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\cos \frac{\pi n^2}{n+1}}{\ln^2 n}$$

Маємо:

$$\cos \frac{\pi n^2}{n+1} = (-1)^n \cos \left(\pi \frac{n^2}{n+1} - \pi n \right) = (-1)^n \cos \left(\frac{\pi}{n+1} - \pi \right) = (-1)^{n+1} \cos \left(\frac{\pi}{n+1} \right).$$

Розглянемо ряд $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{\ln^2 n}$. Оскільки $\frac{1}{\ln^2(n+1)} < \frac{1}{\ln^2 n}$, і $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\ln^2 n} = 0$, то за ознакою Лейбніца цей ряд збігається. Послідовність $\left\{ \cos\left(\frac{\pi}{n+1}\right) \right\}$ монотонно зростає і обмежена. Отже, за ознакою Абеля наш ряд збігається.

Приклад 1.22 Дослідити на абсолютну та умовну збіжність ряд $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n}}$.

Розв'язування

Для дослідження на абсолютну збіжність розглянемо ряд з модулів членів даного ряду. Цей ряд такий

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n}};$$

він є розбіжним як узагальнений гармонічний ряд з $\alpha = \frac{1}{2} < 1$. Такий

результат означає, що ряд $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n}}$ не збіжний абсолютно.

Перевіримо умовну збіжність. Члени даного ряду монотонно спадають за абсолютною величиною і загальний член цього ряду прямує до нуля $\frac{(-1)^n}{\sqrt{n}} \rightarrow 0$ при $n \rightarrow \infty$. За ознакою Лейбніца (теорема 1.14) даний ряд збіжний.

Таким чином, ряд $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n}}$ умовно збіжний.

Дослідити самостійно на абсолютну та умовну збіжність приклади:

1. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n\sqrt{n+1}}$

2. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{(n+1)(2n-1)}$

3. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^3 + n + 1}$

4. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2 + n + 1}$

5. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \operatorname{arctg} \frac{1}{n^2}$

6. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \operatorname{arctg} \frac{1}{\sqrt{n}}$

7. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1} \cdot \sqrt{n}}{n^2 + 3}$

8. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1} \cdot n}{\sqrt{n^3 + 1}}$

9. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right)$

10. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right)$